Farkas László

Bűntény Karinthy Frigyes koponyája körül!

Azért ez a hangzatos cím, mert egyik botrányorientált napilapunk három éve bejelentette, hogy ellopták az író felbecsülhetetlen értékű agyműtéti dokumentumait a svédországi Olivecrona Intézetből. *„Orvos kaparintotta meg Karinthy műtétjének iratait…!"* A lap vissza is tért az ügyre: *„Nyomoz a rendőrség…!*

Tanúként szólalok meg, szolgáltatok néhány adatot arról, mi is történt.

Az történt, hogy 1975 nyarán bejött az Új Írás szerkesztőségébe doktor Buzády Tibor, akkor éppen Svédországban volt orvos, és letett az asztalra egy kincses dossziét, Karinthy Frigyes relikviákkal. Elmondta, hogy hogyan találta meg a koponyafotót meg más dokumentumokat a fölszámolandó raktárban, s melléjük tette a maga felvételeit az intézetről. Megkértük Tibort, írja meg ezt a történetet, meg is jelent a lap 1975. szeptemberi számában, képekkel együtt. A munka, a szövegigazgatás során összebarátkoztunk, elmesélte élete kalandjait, tajvani jószolgálati tevékenységét a jezsuita misszióban, dedikálta nekem a magyar—kínai szótárt, amit kollégáinak szerkesztett mindennapi munkájukhoz, és a *„Tíz magyar kutyafajta"* című fényképes ismertető könyvet. Mindkettőre büszke volt, mert nemcsak hívő, szolgáló katolikus, hanem hívő hazafi is.

Nem látszott bűnözőnek.

A nekünk adott iratokról, képekről annak idején másolatot készíttettünk a Lapkiadó laborjában , s az eredetik dossziéját betettem a szerkesztőségi szekrénybe. (Óvatosak voltunk, mert egyszer kerestem a Zrínyi Nyomdában Szántó Piroskának a fotóját. Készségesen kinyitottak egy raktárt, halomban álltak a kéziratok – képek, s mondták, keressem meg. Mert hamarosan viszik őket a zúzdába. Ilyen raktár lehetett a stockholmi intézeté is, ahol a készséges titkárnő előásta Buzádynak a leleteket…)

Ezután Tibor visszatért szolgálatba. 91-ben, amikor „bezúzták", megszüntették az Új Írást, kérdeztem főszerkesztőnket, mi legyen az irattárral. „Vidd haza a dobozokat, rakd az ágyad alá." Ott voltak, egy kicsit útban, egy-két évig, majd nyolc doboz a Petőfi Múzeumba került, kutatható. A többit egyelőre, a hozzám írt egyéb levelekkel együtt én őrzöm, mert könyvet írok a lap történetéről.

A krimi folytatódik.

Amikor az Új Írás 25 éves lett, ünnepeltünk a Petőfi Múzeumban. Kiválogattam, s bevittem büszkeségeinket. Lista készült, kiállítottuk három vagy négy tárlóba a képeket, leveleket, tárgyakat. Majd az ünnep után hazaszállítottam a gyűjteményt. A Karinthy-dossziét betettem a fiókomba.

Amikor az újság hírt adott a *kaparintásról*, elővettem a tartót, végiglapoztam. A legnagyobb kincs, az eredeti lázlap nem volt a csomagban.

Találgassunk, mert itt megszakadt a fonál. Valaki a tárlóból kilopta. A dossziéból tűnt el. Netán én akartam aukción értékesíteni…

Nem én voltam. Nem tudjuk, ki, mert az antikvárium csak hamisítás vagy lopás esetén intézkedik. Így a dokumentum most az eladó birtokában van, reméljük, hamarosan a Petőfi Irodalmi Múzeumban láthatjuk.

Az is lehet, hogy két dosszié van, mert a gyanúsító hírekben az szerepel, hogy „Karinthy agyműtétjének leleteit" lopták el.

De ne hagyjuk szó nélkül, ezért írom ezt a cikket, hogy a hírhajhász újság mocskolódása után Dr. Buzády Tibort ismét, másodszor is megalázták. Aki a nyomozást szorgalmazta, nem hitt az Új Írás harminc éve megjelent cikkének, Buzády egykori „vallomásának", hogy nem leletrablás volt, hanem leletmentés. Nem tudom, kért-e bocsánatot a vádaskodó lap, s kért-e a gyanakvó, nyomoztató, amikor Stockholmban megerősítették Buzády igazát, tisztázódott az orvos ártatlansága, sőt érdeme. Mi, az újra indított Új Írás mai szerkesztői helyettük is bocsánatot kérünk, megköszönjük a szolgáló orvosnak az író iránti és a magyar irodalom iránti szeretetét.

Ezért alább idézünk néhány tényt, életrajzi adatot Buzády Tibor életéből, áldásos karitatív tevékenységéből, s az elismerésekből, amelyeket különféle szervezetektől, államoktól kapott. A mi hazánk hírnevét, megbecsülését gyarapítva.

*

„Pécsi Orvostudományi Egyetem (1952 – 56); orvosdiploma University of London, St. Bart's (1961); egyetemi doktorátus JATE (1993); orvosi állások Nagy-Britannia, Dánia, Svédország (1961 – 74); orvos a katolikus misszióban, (Taiwan 1975); magánpraxis München (1976 – 2001.

Közéleti tevékenységei: ezüstkoszorús repülőmodellező (1949); a Baranya Megyei Munkások Nemzeti Tanácsának tagja és a Pécsi Rádió felügyelője (1956); a svédországi Magyarfajtát Tenyésztők Egyesületének alapítója (1971); a salgótarjáni Szent Lázár kápolna alapítója (1991); … a

müncheni Herp Nyomda és Kiadóvállalat tulajdonosa (1978 – 2000); a gödöllői és a budapesti Hotel Nóra tulajdonosa.

Publikációi: Karinthy Frigyes agyműtétje (1974); az első Kínai – Magyar Kisszótár szerkesztője (1975); a Magyar Kutyák c. magyar, német és angol nyelven kiadott könyv szerzője (1975 és 2001); a Szent Lázár Lovagrend Magyarországi Története (1993).

Kitüntetései: „Kitűnő Tanuló" Díj a Kultuszminisztertől (1952), az angol Királyi Szék örökölhető nemesi címet adományoz kulturális és karitatív munkájáért (1980); „Pro Patria et Libertate" érem a Magyar Szabadságharcosok Világszövetségétől (1991); a magyar és a német nép barátságának elmélyítése érdekében kifejtett több évtizedes tevékenysége elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti keresztje (1992); „Pro Ecclesia Hungariae" érem a Magyar Püspöki Kartól (1992); a Nagy Szent Gergely Lovagrend tagja II. János Pál pápától (1994); a Széchenyi Társaság Díja (1996); Szent Márton Emlékérem a Szombathelyi Püspökségtől (1998); „Pro Cultura Hungarica" érem a Nemzeti Kulturális Örökség Miniszterétől (1999); Vitézi Nagykereszt az 56-os Vitézi Rendtől (2001); Salgótarján Város Tiszteleti Érme; „56-os Emléklap" a Köztársasági Elnöktől (2003); a Magyar Kutyatenyésztők Érdemdíja (2004).

Alapító elnöke a legnagyobb nyugat-európai kulturális egyesületnek, a müncheni Széchenyi Körnek (1978 – 2001), amely művészeti, szórakoztató, tudományos és politikai előadásokat tart. Támogatta a missziókat és a menekülteket, valamint 816 tíztonnás teherautónyi segélyszállítmányt küldött Magyarországra és a Kárpát-medencei egyházaknak, állami és társadalmi szerveknek; a Ritterorden Deutscherren nagykeresztese; a Buzády Közösségvezetői Alapítvány elnöke; a Szent Lázár Lovagrendnek perjele, majd emeritált (1999); Nagykeresztes máltai lovag (2011).

A lista megtalálható az interneten.

*

Buzády Tibortól szép és gazdagon dokumentált esszét közölt lapunk 4., februári száma a katolikus egyház szentté avatásainak történetéről. Eszerint korábban a vértanúság és a csodatétel érdemelte ezt a tiszteletet, de egyre inkább az érdemek, az életpéldák, a szent élet lett az alapja a megbecsülésnek. A szolgálat.